

Temat: III Rzeczpospolita. (temat realizowany będzie na 2 godzinach lekcyjnych)

Cel lekcji: dowiesz się o kluczowych przemianach w państwie w latach 1989-1997

NaCoBeZu:

- wymieniasz najważniejsze zmiany, które wprowadził w Polsce rząd Tadeusza Mazowieckiego
- omawiasz krótko zmiany, do jakich doszło na scenie politycznej na początku lat 90-tych XX w.
- omawiasz w jaki sposób zmieniał się obóz polityczny wywodzący się z „Solidarności”
- podajesz datę uchwalenia nowej konstytucji

Jak już wiecie, **4 czerwca 1989r.** odbyły się pierwsze częściowo wolne wybory do sejmu i senatu. Od razu pojawiły się stwierdzenia, że 4 czerwca 1989r. upadł w Polsce komunizm. Były to jednak opinie na wyrost. Polska wciąż należała do Układu Warszawskiego, komuniści zajmowali kluczowe stanowiska, a większość podmiotów gospodarczych stanowiła własność państwową i była zarządzana przez państwowe placówki. Jednak faktem jest, że proces likwidacji PRL wszedł w decydującą fazę.

W czasach gdy jednostki armii sowieckiej jeszcze stacjonowały w Polsce i komuniści kontrolowali wojsko i milicję, trzeba było dotrzymać zawartej przy okrągłym stole umowy względem prezydentury- wybór **Jaruzelskiego** na prezydenta(najwyższy urząd państwie) miał gwarantować komunistom łagodne przejście do nowych czasów.

Tak więc jeżeli komuniści mieli ze swych szeregów prezydenta (który czuwał nad administracją, wojskiem i milicją- wkrótce przekształconą w policję, to premier (który miał być odpowiedzialny za ratowanie kraju z zapaści gospodarczej) miał wywodzić się z opozycji. Bardzo popularne było wtedy hasło „ *Wasz prezydent, nasz premier*” . 24 sierpnia 1989r. sejm powołał na stanowisko premiera **Tadeusza Mazowieckiego**- polityka o poglądach chrześcijańsko- demokratycznych. Mazowiecki został pierwszym po czterdziestu latach niekomunistycznym szefem rządu na obszarze poddanym, po drugiej wojnie światowej , dominacji Moskwy.

We wrześniu powstał cały rząd. Wiele kluczowych stanowisk (m.in. ministerstwo obrony narodowej, spraw wewnętrznych) pozostało w rękach członków PZPR. Sprawy zagraniczne i finanse przejęli ludzie wyznaczeni przez „Solidarność”

Proszę przeczytajcie poniższy tekst. Będzie to jednocześnie notatka, którą przepisacie do zeszytu. *Treści pisanych kursywą nie przepiszemy!*

Temat: III Rzeczpospolita.

1. Zmiany, które wprowadził rząd Tadeusza Mazowieckiego:
  - przywrócono demokrację (obywatele zyskali wolność słowa
  - zakończył się okres uzależnienia od ZSRR(Polska stała się państwem samodzielnym na arenie międzynarodowej)
  - usunięto z rządu komunistycznych generałów
2. w 1990r. podczas zjazdu PZPR partia zakończyła działalność. Wkrótce zniesiono cenzurę, MO przemianowano na policję, z ZOMO i Służbę Bezpieczeństwa zlikwidowano.

W styczniu 1990r. Polska Zjednoczona Partia Robotnicza rozwiązała się. Idee dyktatury proletariatu i gospodarki opartej o wspólną własność odeszły do lamusa historii... patrz podręcznik str.218-fotografia z ostatniego zjazdu partii...

Reformatorsko nastawieni członkowie rozwiązanej PZPR utworzyli partię socjaldemokratyczną, która nie wyrzekając się troski o interesy „ludzi pracy”, zamierzała popierać gospodarkę kapitalistyczną i stosować w działaniu zasady demokracji. W ten sposób powstał załączek współczesnego Sojuszu Lewicy Demokratycznej (SLD)

Ciekawostka! W gmachu Komitetu Centralnego PZPR, gdzie przez lata krytykowano kapitalizm, urządzono giełdę – kluczową instytucję dla systemu kapitalistycznego.

3.Obóz solidarnościowy stopniowo rozpadał się. Wśród wielu partii powstałych na jego gruzach były m.in. Unia Demokratyczna, Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe (ZChN) oraz Porozumienie Centrum (PC)

4. W 1990r. przeprowadzono pierwsze po wojnie demokratyczne wybory samorządowe (wyłoniono władze w gminach, miastach i województwach).

Na podsumowanie tej części lekcji obejrzyjcie proszę krótki filmik o Tadeuszu Mazowieckim zrobiony w związku z jego śmiercią (23.10.2013r.)...w filmie zobaczycie i wysłuchacie jego pierwsze przemówienie, pojawi się też Leszek Balcerowicz, o którym będzie na następnej lekcji.

https://www.youtube.com/watch?v=shZ_f_iBdIM

Pozdrawiam

Lidia Kania